

مجموعه

قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه (چاپ سوم - ویرایش اول)

مشمول بر:

قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰؛
قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ (قانون سابق)؛
آیین نامه ها، تصویب نامه ها و دستورالعمل های اجرایی قانون سابق؛
برخی قوانین، آراء و نظرات مشورتی مرتبط؛
زیر نویس های توضیحی و تنقیحی؛
فهرست های راهنما؛
و ...

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

بهمن ماه ۱۳۹۵

ایران، قوانین و احکام

مجموعه قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه.../ معاونت حقوقی ریاست جمهوری، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، تدوین و تنقیح: رضاخانی گیاشی؛ زیر نظر: مهدی مهدی‌زاده.

تهران: ریاست جمهوری، معاونت حقوقی، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، اداره چاپ و انتشار ۱۳۹۵.

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیما

۱- حقوق بیمه ایران ۲- شخص ثالث (حقوق) - ایران ۳- بیمه مسوولیت - ایران
ایران. ریاست جمهوری. معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات. اداره چاپ و انتشار
ت ۱۳۹۵ ۹۹۸/۲۸ KMH ۳۴۶/۵۵۰۸۶ کتابخانه ملی ایران: ۴۳۷۱۶۱۴

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران - خیابان ولی عصر (عج) - قبل از چهارراه جمهوری اسلامی - شماره ۱۱۵۸

کدپستی: ۱۳۱۶۷۴۵۱ تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۹۳۷۰۸ + ۰۲۱-۶۶۴۹۳۷۰۷ دورنگار: ۰۲۱-۹۸۲۱ +

پیامک: ۰۶۰۰۶۶۰۵

پست الکترونیک: ttgh@govir.ir

نام کتاب: مجموعه قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر

مواد ناشی از وسایل نقلیه

تهیه و تنظیم: امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار

چاپ اول: تیر ماه ۱۳۹۵

چاپ سوم: بهمن ماه ۱۳۹۵

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۳۴-۸۴-۰

کلیه حقوق برای معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات
معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

قال امیرالمومنین علی(ع): ادْفُوا أَقْلَامَكُمْ وَ قَارِبُوا بَيْنَ سُطُورِكُمْ وَ احْذَرُوا عَنِّي فُضُولَكُمْ
وَ اقْصِدُوا قَصْدَ الْمَعَانِي وَ آيَاكُمْ وَ الْإِكْثَارَ فَإِنَّ أَمْوَالَ الْمُسْلِمِينَ لَا تَحْتَمِلُ الْأَضْرَارَ
نوک قلم‌های خود را تیز بتراشید و خطوط را نزدیک به هم بنویسید،
عبارت‌های اضافی را حذف و اصل سخن را مورد توجه قرار دهید، بپرهیزید از
زیاده‌روی و مصرف بیش از حد که اموال مسلمانان تحمل ضرر و زیان ندارد.

انتخاب قلم، چینش، آماده‌سازی و... کتاب حاضر در راستای اجرا و پیاده‌سازی اقتصاد
مقاومتی و با هدف استفاده و صرفه جویی حداکثری از کاغذ و سایر اقلام مصرفی
به‌کاررفته انجام شده، این اقدام موجب صرفه‌جویی بیست و پنج درصدی کاغذ و...
گردیده است؛ امید داریم چنانچه احتمالاً از سهولت استفاده از مجموعه کاسته شده،
خوانندگان عزیز با اغماض بدان بنگرند.

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

همکاران

تدوین و تنقیح	:	رضا فانی گیاشی
مقابلله	:	مهمدرضا مممدی
آماده‌سازی	:	لیلا مممدی
طرح جلد	:	صابر نوش آبادی
لیتوگرافی و چاپ	:	علی ابراهیمی دهشیری- فاطمه امسانی- علیرضا امدآبادی
زیر نظر	:	مهدی مهدی‌زاده

علائم اختصاری

- آ.ا.ت.د.ع.:** این همه اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۸۱
- م.ت.ا.ق.م.:** معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری
- ا.ح.ر.:** معاونت حقوقی ریاست جمهوری
- ا.ح.ق.:** اداره کل حقوقی قوه قضائیه
- ق.آ.د.ک.:** ۱۲۹۱: قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۲۹۱*
- ق.آ.د.ک.:** ۱۳۷۸: قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور کیفری) مصوب ۱۳۷۸
- ق.آ.د.م.:** ۱۳۱۸: قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۱۸
- ق.آ.د.م.:** ۱۳۷۹: قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹
- ق.ا.ج.ا.:** ۱۳۵۸: قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸ با اصلاحات بعدی
- ق.ا.ا.م.:** قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶
- ق.ا.پ.ق.د.:** قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری مصوب ۱۳۵۶
- ق.ا.ح.:** قانون امور حسبی مصوب ۱۳۱۹
- ق.ت.:** قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱
- ق.ت.ا.:** قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲
- ق.ت.د.ع.:** لایحه قانونی تشکیل دادگاههای عمومی مصوب ۱۳۵۸
- ق.ت.د.ع.ا.:** قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ق.ج.ر.:** قانون جرایم رایانهای مصوب ۱۳۸۸
- ق.ج.خ.:** ۱۳۵۳: قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۵۳
- ق.ح.خ.:** ۱۳۹۱: قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱
- ق.م.:** قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ق.م.ا.:** ۱۳۷۰: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ق.م.ا.:** ۱۳۷۵: قانون مجازات اسلامی (تعمیرات و مجازاتهای بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵ (و قانون جرایم رایانه ای ۱۳۸۸) با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ق.م.ا.:** ۱۳۹۲: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱
- ق.م.ج.ن.م.:** قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲
- ق.م.ع.:** قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۰۴
- ق.م.م.م.:** قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۶۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ق.ن.م.ا.:** ۱۳۷۷: قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۷۷
- ق.ن.م.ا.:** ۱۳۹۳: قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۳ مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام
- ل.ق.ا.ق.ت.:** لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷
- ل.ق.ا.ک.و.د.:** لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳

* تاریخ تصویب این قانون در برخی از متون ۱۲۹۰ درج شده است، ولی حسب بررسی صورت گرفته، ۱۳۹۱/۵/۳۱ صحیح می‌باشد.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُهُ

پیشگفتار

آرامش، نیاز و خواسته همیشگی انسان در دنیای پر خطر و حادثه بوده است. جستجوی پناهگاه و پشتیبان در برابر انواع خطرات و حوادث، امری است که حتی می‌توان آن را به سرشت انسانی مربوط دانست. بشر همواره در تدارک راهکارهایی برای پاسخگویی به این مهم بوده است. بی‌تردید، صنعت بیمه و بیمه‌گری را باید یکی از مهمترین روش‌هایی محسوب نمود که به نحوی نظام‌مند از نگرانی‌های آدمیان در این خصوص کاسته است. علاوه بر این، امروزه بیمه را باید نهادی مهم در عرصه اقتصادی و اجتماعی برشمرد که با ایجاد اطمینان در مجموعه عوامل اقتصادی و اجتماعی نقشی مؤثر در توسعه و پیشرفت جوامع انسانی دارد.

پیشرفت‌های صنعتی بشر نیز بخشی از نیاز آدمی به آرامش را پاسخ گفته اما از سویی خود، عامل پدیداری انواع جدیدی از مخاطرات و نگرانی‌ها شده است. وسایل نقلیه موتوری از جمله پیشرفت‌هایی است که هرچند آسایش و آرامش انسان‌ها را در پی داشته اما منشأ حوادث و خطرات عدیده‌ای نیز بوده و شاخه‌ای جدید در عرصه بیمه را رقم زده است که از آن به بیمه مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری در مقابل شخص ثالث تعبیر می‌شود.

موضوع بیمه مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث در نظام قانونگذاری ما تحولات زیادی به خود ندیده؛ چه آنکه فارغ از قواعد پراکنده، قوانین مستقل در این زمینه، به موارد ذیل محدود بوده است:

۱- لایحه قانونی بیمه خسارات شخص ثالث ناشی از وسایط نقلیه موتوری مصوب ۱۳۳۱/۸/۸ نخست وزیر وقت.

۲- لایحه قانونی متمم لایحه قانونی بیمه خسارات شخص ثالث ناشی از وسایط نقلیه موتوری مصوب ۱۳۳۱/۱۱/۸ نخست وزیر وقت.

۳- قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳ مجلس شورای ملی.

۴- قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ مجلس شورای اسلامی.

۵- قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی.

دو لایحه قانونی مذکور در بندهای ۱ و ۲ بر اساس «لایحه قانونی مربوط به اعطای اختیارات برای مدت شش ماه به شخص آقای دکتر محمد مصدق نخست‌وزیر» مصوب ۱۳۳۱/۵/۲۰، به تصویب نخست وزیر وقت رسیده و در روزنامه رسمی انتشار یافته است.^{۱)}

از آنجا که مبنای اصلی تهیه مجموعه‌های قوانین و مقررات در معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات ریاست جمهوری، (۹۱) کد موضوعی است پیش از این، قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث به همراه سایر قوانین کد بیمه (کد شماره ۴۰۳)، در مجموعه قوانین و مقررات بیمه تنقیح گردیده و در سه مقطع زمانی به چاپ رسیده بود. لازم به ذکر است چاپ چهارم این اثر نیز با توجه به قوانین و مقررات اخیرالتصویب در دست تدوین و تنقیح می‌باشد که ان‌شاءالله به‌زودی منتشر خواهد شد. پس از آن و بنا بر نیاز فوری دستگاه‌های اجرایی و نیز عمومیت و گستردگی مراجعه مردم به قانون بیمه شخص ثالث موجب شد که مجموعه‌ای با محوریت قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳ و قانون اصلاحی آن مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ همراه با

۱ - در این ارتباط، قانون مربوط به اجازه اجراء ۲۴ فقره از لوایح مصوب آقای دکتر مصدق مصوب ۱۶ مرداد ماه ۱۳۳۴ نیز ملاحظه شود.

تمامی قوانین و مقررات مربوط (اعم از معتبر و غیرمعتبر)، در قطع جیبی تهیه و در دو نوبت منتشر گردد. در نهایت، با توجه به تصویب بسیاری از مقررات مربوط به قانون اصلاحی مذکور، مجموعه‌ای از «سری اطلاع‌رسانی عمومی قوانین» (سارع) مشتمل بر قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ و تمامی قوانین و مقررات معتبر مربوط تهیه و در چهارنوبت منتشر شد.

اینک با توجه به تصویب قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۲۰ و نسخ صریح قانون مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶، مجموعه حاضر تدوین و تقدیم مخاطبان محترم می‌شود. چاپ اول و دوم این مجموعه با توجه به لزوم تسریع در دسترسی عموم مردم و مجریان بلافاصله پس از ابلاغ قانون جدید تصویب تهیه و منتشر گردید و با توجه به اتمام آن، چاپ سوم مجموعه به عنوان یکصد و شانزدهمین اثر سارع منتشر می‌شود. این مجموعه، در حال حاضر، مشتمل بر زیرنویس‌های مهم توضیحی و تنقیحی معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات ریاست جمهوری که با درج نشان آن معاونت (☀) مشخص گردیده می‌باشد. امید است در چاپ‌های آینده این اثر، با درج تمامی زیرنویس‌های لازم بر غنای مجموعه افزوده گردد.

این مجموعه در دو بخش تدوین و آرایه شده؛ در **بخش اول** قانون جدید درج شده و **بخش دوم** به قانون سابق و آیین‌نامه‌های مستند به آن اختصاص یافته است. این امر بدین دلیل صورت گرفته که به استناد ماده ۶۴ قانون جدید مصوب ۱۳۹۵ تا زمانی که آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون، تهیه و تصویب نشده، آیین‌نامه‌های اجرایی موجود، در حدودی که مغایر این قانون نباشد معتبر است. بر این اساس، در بخش دوم مجموعه، آیین‌نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی که مستند به قانون پیشین (مصوب ۱۳۸۷) تصویب گردیده درج شده است. بدیهی است آن قسمت از این آیین‌نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها که با قانون جدید مغایرت دارد دارای اعتبار نیست. امید است در چاپ آتی مجموعه، این موارد به دقت احصاء و اعلام گردد. لازم به ذکر است که

مقررات دیگری غیر از آنچه بیان گردید نیز مرتبط با موضوع مجموعه حاضر، در گذشته به تصویب مراجع مختلف وضع رسیده که در چاپ‌های بعدی پس از بررسی‌های لازم به نحو کامل درج خواهد شد. همچنین اگر چه طبق ماده ۶۶ قانون جدید (مصوب ۱۳۹۵)، قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤلیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث (مصوب ۱۳۸۷) صریحاً نسخ گردیده؛ اما قانون منسوخ نیز در بخش دوم مجموعه درج شده است؛ چرا که علاوه بر برخی نیازهای اجرایی و نیز لزوم آشنایی مخاطبان گرامی به قانون حاکم بر وقایع و اعمال حقوقی رخ داده در زمان اعتبار قانون قبلی، درک و فهم صحیح آیین‌نامه‌های اجرایی قوانین بدون ملاحظه متن قانون امکان‌پذیر نیست.^{۱)}

امید است مسؤولان، کارگزاران نظام، صاحب‌نظران و عموم مردم ضمن استفاده شایسته از مجموعه حاضر و با ارایه نظرات، راهنمایی‌ها و پیشنهادهای خویش، ما را در ارتقای کیفی مجموعه‌های بعدی راهنما و یاور باشند.^{۲)}

مجید انصاری

معاون حقوقی رییس‌جمهور

۱ - همچنین مخاطبان محترم برای ملاحظه تمامی قوانین و مقررات مربوط به قانون بیمه شخص ثالث می‌توانند به سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران به نشانی www.Dotic.ir و یا لوح جامع قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران نیز مراجعه نمایند.

۲ - نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را به نشانی: تهران - خیابان پاستور - نهاد ریاست جمهوری - معاونت تدوین و تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - کدپستی ۱۳۱۶۸۴۳۳۱۱ یا نشانی اینترنتی TTgh@govir.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۶۴۴۴۵۵۷۵-۲۱-۰۰۹۸ و تلفن ۶۴۴۵۵۵۱۱-۲۱-۰۰۹۸ نیز آماده دریافت و استماع نظر علاقمندان و صاحب‌نظران است.

فهرست‌ها

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۵	پیشگفتار
۹	فهرست تاریخی قوانین و مقررات
۱۲	بخش اول- قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵
۶۷	بخش دوم- قانون سابق و آیین‌نامه‌های آن
۶۷	قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷
۷۷	آیین‌نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی قانون سابق

فهرست تاریخی قوانین و مقررات

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
	قوانین		
۱	از قانون بیمه (زیرنویس)	۱۳۱۶/۲/۷	۱۷
۲	از قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری (زیرنویس)	۱۳۵۰/۳/۳۰	۱۵،۳۰
۳	از قانون تأمین اجتماعی (زیرنویس)	۱۳۵۴/۴/۳	۴۳
۴	قانون استفاده از نظر افسران راهنمایی در تصادفات وسایط نقلیه (زیرنویس)	۱۳۶۴/۹/۷	۲۵

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۵	از قانون مالیات‌های مستقیم (زیرنویس)	۱۳۶۶/۱۲/۳	۳۳
۶	از قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء اختلاس و کلاهبرداری	۱۳۶۷/۹/۱۵	۵۹
۷	از قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) (زیرنویس)	۱۳۷۵/۳/۲	۲۳، ۵۸
۸	از قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) (زیرنویس)	۱۳۷۹/۱/۲۱	۲۶، ۳۴، ۴۱ ۵۲، ۵۳، ۹۵
۹	از قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (زیرنویس)	۱۳۸۲/۱۰/۹	۵۶
۱۰	از قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل‌ونقل ریلی (زیرنویس)	۱۳۸۴/۷/۶	۴۲
۱۱	از قانون مدیریت خدمات کشوری (زیرنویس)	۱۳۸۶/۷/۸	۳۶
۱۲	قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث	۱۳۸۷/۴/۱۶	۶۷
۱۳	از قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی (زیرنویس)	۱۳۸۹/۱۲/۸	۲۱، ۲۵، ۳۸ ۴۷
۱۴	از قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه (۱۳۹۴-۱۳۹۰) (زیرنویس)	۱۳۸۹/۱۰/۱۵	۱۴، ۱۵
۱۵	از قانون نظارت بر رفتار قضات (زیرنویس)	۱۳۹۰/۷/۱۷	۵۱
۱۶	از قانون مجازات اسلامی (زیرنویس)	۱۳۹۲/۲/۱	۵۴، ۶۲، ۶۳ ۶۴
۱۷	از قانون آیین دادرسی کیفری (زیرنویس)	۱۳۹۲/۱۲/۴	۵۰
۱۸	از قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) (زیرنویس)	۱۳۹۳/۱۲/۴	۴۳
۱۹	قانون بیمه اجباری خسارات وارده شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه	۱۳۹۵/۲/۲۰	۱۲
۲۰	از قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور (زیرنویس)	۱۳۹۵/۲/۲۷	۳۱، ۳۲
آیین‌نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها			
۱	از آیین‌نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجراء و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرایی (زیرنویس)	۱۳۸۷/۶/۱۱	۲۴، ۳۳
۲	آیین‌نامه موضوع ماده ۱۷ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل	۱۳۸۷/۹/۱۰	۷۸

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
	شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶		
۳	تصویبنامه در خصوص جدول مصادیق و عناوین تخلفات رانندگی حادثه‌ساز	۱۳۸۷/۱۰/۲۹	۸۱
۴	آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۹) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث	۱۳۸۸/۴/۱۴	۸۲
۵	دستورالعمل نحوه وصول و تقسیط مبلغ جریمه موضوع بند (ب) ماده ۱۱ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث	۱۳۸۸/۵/۱۳	۸۵
۶	آیین‌نامه چگونگی اداره صندوق تأمین خسارت‌های بدنی	۱۳۸۸/۹/۲۲	۹۰
۷	دستورالعمل اجرایی ماده (۱۴) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث	۱۳۸۹/۶/۲۱	۱۰۳
۸	آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۷) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث	۱۳۸۹/۶/۲۱	۹۹
۹	دستورالعمل نحوه رسیدگی، پرداخت و بازافت خسارت صندوق تأمین خسارت‌های بدنی (موضوع بند ۶ ماده ۶ آیین‌نامه چگونگی اداره صندوق تأمین خسارت‌های بدنی)	۱۳۸۹/۸/۳	۱۰۸
۱۰	تصویبنامه تعرفه حق بیمه و نحوه تقسیط و تخفیف در حق بیمه شخص ثالث	۱۳۸۹/۱۲/۸	۱۱۳
۱۱	دستورالعمل ساماندهی زندانیان و کاهش جمعیت کیفری زندان‌ها (زیرنویس)	۱۳۹۵/۶/۱۷	۵۰
رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور			
۱	شماره ۷۲۴/زیرنویس)	۱۳۹۳/۷/۲۲	۲۹
نظرات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه			
۱	شماره ۱۷۵/۹۴/۷/زیرنویس)	۱۳۹۴/۱/۲۶	۳۹
۲	شماره ۴۸۳/۹۴/۷/زیرنویس)	۱۳۹۴/۲/۲۷	۴۰